

NA RAZPOTJU?

Milan Orožen Adamič

V Zvezo geografskih društev Slovenije je vključenih šest geografskih društev s sedeži v Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru in Novi Gorici. Da bi z našo organizacijo pokrili celo Slovenijo, bi si želeli geografsko društvo še na Dolenjskem, v Prekmurju in morala še kje, saj smo nenazadnje geografi po vseh šolah in še v številnih drugih organizacijah. Geografov nas je precej čez 1000. Konec marca smo imeli v Ljubljani skupščino Zveze geografskih društev Slovenije, kjer smo se pogovorili o delu v preteklem letu in načrtih za leto, ki je pred nami. Lepo, toda zbralo se nas je le 18, in to delegati samo iz treh društev: Kranja, Ljubljane in Maribora. Razveseljivo pa je, da se je sestanka udeležil predstavnik študentske sekcije Ljubljanskega društva, najmlajše generacije geografov. Zaradi tako skromne udeležbe je bila vprašljiva sklepčnost sestanka. Po statutu ZGDS, ki je bil narejen v skladu s starim zakonom o društvih, novega so sprejeli v marcu 1995, je še vedno v veljavi delegatski princip. Zato bo ena od prvih nalog, da novemu zakonu prilagodimo našo pravno in formalno organiziranost.

Poročilom o delu organov zveze, od predsednika dr. Andreja Černeta do finančne komisije, so sledila poročila treh prisotnih društev. Kaj pa druga tri društva, ki se skupščine niso udeležila? Se delujejo? O njihovem delu že dalj časa ni nobenega glasu! Je naša organizacija za njih nezanimiva? So oblike delovanja zveze preveč stereotipne, konzervativne, premalo vpete v konkretne probleme, neaktualne? Nekaj je gotovo resnice v vsem tem, nekaj je treba storiti.

Problemov je veliko. Morda je najbolj pomemben in ključen, da se geografijo že nekaj let utesnjuje in izriva iz šole, da ni uvrščena med nacionalne predmete, da ima vedno bolj tretjerazredno vlogo v izobraževalnem procesu itd. V zadnjih nekaj letih ni srečanja geografov, kjer ne bi tekla beseda o tem. Tudi v organih zveze smo o tem velikokrat razpravljali, vendar se stvari ne premaknejo, po mnenju nekaterih niti za milimeter. Še več: videti je, da so mnogi naši kolegi, ki so bili še do nedavna nepomirljivi, čeprav neuspešni borci, vrgli puško v koruzo. Starejše generacije geografov, ki so bile na višku svoje dejavnosti pred deset in več leti, se umikajo, mlaj-

ši pa nekako cepetamo na mestu, v senci velikih duhov preteklosti. Zakaj? So nas v izobraževalnem procesu na Univerzi in drugod naučili ponižnega strahospoštovanja? Kje je naša ustvarjalnost, kje samozavest? So nas številne neprijetne izkušnje izučile, da je bolj modro molčati, se obrniti stran, potisniti glavo kot noj v pesek, si misliti svoje in oditi po svoji poti? Kakor koli, čas je za samozavesten nastop, ravnanje, ustvarjalnost, saj imamo navsezadnje po mnogih stoletjih svojo samostojno državo in kot geografom nam mora biti jasno, kaj to pomeni. Najbolj preprosto dejstvo je, da bo iz naše dežele le to, kar bomo znali sami storiti iz nje. To velja za naša društva, zvezo, za položaj geografije v šoli, znanosti in družbi. Zato danes, v dobi vsesplošne konkurence, ki je večja, kot je bila kdaj koli prej, gotovo ni čas za malodušje, jamranje, cepetanje na mestu ali, kar je slabše, za vsesplošno mrtvilo in neaktivnost. Čas je, da se, ne glede na preteklost, stare zamere, različne zgodbe, politično prepričanje ali podobno pozabi in se spoprimemo s problemi. Prepričan sem, da so naša društva in zveza primerno okolje za odprt pogovor o problemih geografije. Gre za stanovske probleme, probleme stroke, ki nam mnogim reže kruh, v kateri delamo deset, dvajset ali več let in ki smo se ji mnogi zapisali z dušo in srcem.

Na drugi strani je razveseljivo, da naši strokovni reviji Geografski obzornik in Geografski vestnik redno izhajata. Razmišljamo, da bi Geografski obzornik, naš National Geographic, izhajal šestkrat na leto. S tem bi gotovo prispevali k bolj sprotni obveščenosti vseh geografov, naših naročnikov. So res vsi geografi naročeni na to revijo, ki jo trenutno tiskamo v 1100 izvodih? Razveseljivo je tudi, da je na različnih srečanjih geografov, strokovnih ekskurzijah, rednih zborovanjih in lilešičevih dnevih tradicionalno veliko udeležencev. Nenazadnje nas lahko le razveseljuje, da Slovenci, navkljub navideznemu nezanimanju za geografijo, množično segajo po geografskih knjigah, kot so atlasi, različni leksikoni in podobno, saj so naklade teh knjig običajno zelo velike in segajo tudi v več desetisoč izvodov. Menim, da ni resnega razloga za malodušje, če pa to kje le je, tiči samo v nas samih in čas je, da ga preženemo s preprostim receptom, delom.